B.J.

Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 25 września 1933 r. 143.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

-§-

1. B . p r e m j e r ł o t e w s k i o n a r o d o w e j p o l i t y c e Ł o t w y ."Jaunakas Zinas" Nr.209. /IX.1933/zamieszczają dłuższy artykuł b.premjera łotewskiego Skujeneeksa na temat narodowej polityki Łotwy. W artykule tym Skujeneeks twierdzi, że mimo narodowego stanowiska większości narodu łotewskiego sejm jest bezsilny, jeżeli chodzi o przeprowadzenie ustaw, któreby stworzyły dla obcokrajowców sytuację taką, jaka jest w innych państwach. Na przeszkodzie stoi układ sejmowych sił politycznych. Przedewszystkiem obcokrajowcy zasiadają w sejmie. Wpływy ich wciąż wzrastają, podobnież, jak organizacje. Podczas wyborów do sejmu ustawodawczego obcokrajowcy zyskali 73 tys.głosów, podczas wyborów do pierwszego sejmu 118 tys., do drugiego 138, do trzeciego 155 tys., wreszcie podczas ostatnich wyborów 175 tys. głosów i 17 mandatów. Tych 17-tu posłów świadomie pracuje nad wzmocnieniem stanowiska obcokrajowców. Z drugiej strony zasiada w sejmie 21 socjaldemokratów i 7 komunistów, którzy we wszystkich ważniejszych sprawach polityki narodowej idą ręka w rękę z obcokrajowcami.

Trzecią grupę stanowi 13-tu posłów letgalczyków, wśród których jest wielu takich, którym obce są narodowe cele łotewskiego narodu i którzy częstokroć obcokrajowców popierają. W ten sposób ogółem w sejmie zasiada 58 posłów /z ogólnej liczby 100/, dla których obce są narodowe ideały Łotwy. Notabene z pośród pozostałych 42 posłów są ludzie, którzy dla drobnych dorywczych korzyści związują się z obcokrajowcami. Częstokroć się zdarza, iż koalicja rządowa pragnie za wszelką cenę utrzymać się przy władzy i skupuje głosy obcokrajowców, zadawalniając ich przesadne żądania. W wyniku tego ustawy, które zasadniczo miałyby na celu ograniczenie przywilejów obcokrajowców i wzmocnienie łotewskości uzyskują w sejmie zaledwie 25 - 28 głosów.

Główna wina za to spada na socjaldemokratów, którzy, idąc ręka w rękę z obcokrajowcami umożliwiają innym frakcjom podobne postępowanie.

Wyjście z tego mogłoby się znaleźć drogą radykalnej zmiany ordynacji wyborczej. Należałoby ograniczyć liczbę posłów-obcokrajowców w sejmie tak, by głosy ich nie miały decydującego znaczenia.

2. P r o j e k t b u d ż e t u ł o t e w s k i e g o n a 1934/35 r o k ."Jaunakas Zinas" Nr.211 /IX.1933/:M-stwo Finansów przedłożyło Gabinetowi Ministrów następujący projekt budżetu na 1934/35 r.:

Dochody zwyczajne.		Wydatki zwyczajne.	
Prezydent Państwa	8.320 łatów.	Prezydent Państwa	150.000 łatów
Sejm	500 "	Sejm	1.080.000 "
Gab.Ministrów	70.360 "	Gaginet Ministrów	210.000 "
Kontrola Państwa	3.284 "	Kontrola Państwa	1.000.000 "
M.S.Zagr.	520.000 "	M-stwo Spr.Zagr.	1.780.000 "
Min.Sprawiedl.	2.518.915 "	M-stwo Sprawiedl.	6.180.000 "
M.S.Wewn.	926.061 "	" Spr.Wewn.	8.900.000 "
M-stwo Oświaty	2.761.950 "	" Oświaty	18.900.000 "
" Finansów	96.859.683 "	" Finansów	12.400.000 "
" Rolnictwa	1.529.081 "	" Rolnictwa	6.100.000 "
" Komunik.	1.592.952 "	" Komunikacji	1.700.000 "
M.Opieki Społ.	744.420 "	" Opieki Społ.	14.600.000 "
M-stwo Wojny	230.000 "	" Wojny	27.300.000 "
		Departament Statyst.	560.000 "
Og.doch.zwycz.	107.766.426 łt.	Og.wydatki zwycz.	100.860.000 łatów.

Dochody nadzwyczajne.

M-stwo Finansów	30.000	łatów.
" Rolnictwa	584.000	"
Kapitały inwestowane	1.500.000	"
Wzrost projektowanych dochodów M.Finansów	13.119.574.	"
Og.doch.nazdwycz.	15.233.574	łatów.
Ogółem dochodów zwycz. i nadzwyczajnych	123.000.000	łatów.

Wydatki nadzwyczajne.

M-stwo Spr.Wewn.	10.000	łatów
" Finansów	1.490.000	"
" Rolnictwa	300.000	"
" Wojny	1.340.000	"
Inwestycje kapitałów	19.000.000	"
Og.wyd.nadzwycz.	22.140.000	łatów.
Og.wydatków zwycz. i nadzwycz.	123.000.000	łatów.

3. "P e h d e j a B r i h d i" o s t o s u n k a c h p o l s k o - s o w i e c k i c h ."Pehdeja Brihdi" Nr.214. /IX.1933/:W związku z wiadomością prasy angielskiej o mającem się odbyć spotkaniu Piłsudskiego ze Stalinem, spotkanie to jest możliwe. Obecnie bowiem stosunki polsko-sowieckie są lepsze, niż kiedykolwiek. Dyplomaci polscy oddawna są znani ze swej aktywności. Pozatem i Litwinow w ostatnich czasach osiągnął duże sukcesy międzynarodowe. W ten sposób wzajemna współpraca międzynarodowa wypływa nie z ustroju wewnętrznego, a zewnętrznych interesów państwowych. Prawda ta nie była na Łotwie przed paru laty znana. Wybitni politycy sądzili bowiem, że się przysłużą Łotwie jątrząc przeciwko niej wielkiego sąsiada wschodniego. Nawet obecni niektórzy "politycy" łotewscy odznaczają się taką ślepotą i oddają pierwszeństwo Polsce, a nie Rosji.-

4. N i e z a d o w o l e n i e p a r t j i c h r z e ś c i j a ń s k i e j z m n i e j s z o ś c i n a r o d o w y c h ."Centra Bals" /z 22.IX.1933/komunikuje, że na posiedzeniu komitetu centralnego związku chrześcijan z 20 września ujawniło się wielkie niezadowolenie z polityki obecnego rządu, który uzależnił się od mniejszości narodowych i letgalczyków. W związku z tem centralny komitet partji uchwalił żądać domagania się koalicji opartej na zasadach narodowych.-

5. O b s t a l u n k i s o w i e c k i e w Ł o t w i e ."Pehdeja Brihdi" Nr.213 /IX.1933/:Sowieckie przedstawicielstwo handlowe w Rydze poczyniło ostatnio na Łotwie następujące zakupy: skór na sumę 210 tys.łatów, tkanin wełnianych na sumę 190 tys.łatów. Pozatem Sowiety prowadzą rokowania w sprawie zakupu 500 tonn świniny na sumę 200 tys.łatów.-

6. N i e m c y a g o s p o d a r k a ł o t e w s k a ."Siegodnia" Nr.264 /IX.1933/:Rząd niemiecki przyjął ostatnio dwie ustawy, mające duże znaczenie dla handlu zagranicznego.Przedewszystkiem podwyższone zostały mocno stawki celne, a pozatem zakazany został import towarów z krajów, które czynią przeszkody niemieckim eksporterom.

Obie te ustawy przynoszą uszczerbek gospodarczym interesom Łotwy. Łotwa będzie musiała spewnością zmienić swą politykę handlową w stosunku do Niemiec. Bierność handlowego bilansu łotewskiego w stosunku do Niemiec wzrasta bowiem z każdym miesiącem. W ciągu 7-miu pierwszych miesięcy r.b. pasywność ta wyraziła się sumą 4,1 milj.łatów.

Łotwa wzorem Niemiec powinna zastosować środki ochronne. Drakońskie ustawy niemieckie odbijają się zwłaszcza na eksporcie masła łotewskiego.

x

x x